

forum for
natur og
friluftsliv
Nordland

Fauske, 13. mai, 2014

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo
E-post: nve@nve.no

Høringsuttalelse Øyfjellet vindkraftverk, Vefsn kommune

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland, FNF Nordland, er et nettverk for 14 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Nordland, med til sammen over 22 000 medlemskap. FNF Nordland arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Nordland arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv. De frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene er med sin demokratiske styreform og åpne medlemsadgang et talerør for de store grupper av allemannsrettighetshavere i norsk utmark.

FNF Nordland har ikke hatt kapasitet til å følge opp søknaden og kommet med uttalelse innen den opprinnelige fristen. Vi ber likevel om at vår uttalelse tas med og vurderes i den videre saksbehandlingen av konsesjonssøknaden for Øyfjellet vindkraftverk.

Uttalelsen er gjort i nært samarbeid med Naturvernforbundet i Nordland.

Kort om søknaden

Eolus Vind Norge AS søker konsesjon til bygging av et vindkraftverk med tilhørende infrastruktur for inntil 330 MW installert effekt innenfor et planområde på totalt 55 km² på Øyfjellet i Vefsn kommune. Det planlegges bygging av ny transformatorstasjon i nærheten av eksisterende 132kV-ledning gjennom Fjellskardet, alternativt i Kvanndalen. Det anslås bygging av ca. 75 km ny veg med en bredde av ca. 5 meter, men med en gjennomsnittlig inngrepsbredde på 10 m. Ny kraftlinje frem til Marka vil parallellføres med eksisterende 132 kV – linje, ca 12-14 km.

FNF Nordlands innspill til søknaden

Øyfjellet vindkraftverk vil bli synlig fra de svært viktige friluftslivsområdene på Reinfjellet og De Syv Søstre. I tillegg vil det være synlig fra deler av Lomsdal Visten Nasjonalpark

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland

Storgt. 39, 8200 Fauske

Tlf: 908 06 146

www.fnf-nett.no/nordland

nordland@fnf-nett.no

Medlemmer i FNF Nordland: Turistforeningene i Nordland, KFUM/ KFUK Speidere på Helgeland, Norges speiderforbund i Salten, Norges Jeger og Fiskeforbund Nordland, Nordland Orienteringskrets, 4H Nordland, Naturvernforbundet i Nordland, NOF Nordland, Syklistenes Landsforening Bodø, Salten Naturlag, Leknes Padleklubb, Polarsirkelen Friluftsråd, Ofoten Friluftsråd, Vesterålen Friluftsråd

Tilførselsveien fra Tverråga og opp Kvanndalen/Storkvanndalen til Tverrfjellet vil bli bygget inn i et område som pr i dag er begrenset påvirket av menneskelig aktivitet. Som det kommer frem av utredningen er Storkvanndalen en del av et friluftsområde av stor verdi. At området i sin helhet mister sin INON-status indikerer ganske enkelt at området er svært belastet og preges av naturinngrep. NVE må følgelig ta stilling til dette i vurderingen av den samlede belastningen, jfr. Naturmangfoldloven § 10.

FNF Nordland er ikke helt tilfreds med utredningene på tema friluftsliv og har noen anmerkninger til Norconsults følgende vurderinger:

”I driftsperioden vil det bli betraktelig mindre trafikk på veiene i forbindelse med vindkraftverket. Veiene vil i stor grad gjøre det enklere å ta seg inn i et område som i dag er – og oppleves som – tungt tilgjengelig. Veier åpner for aktiviteter som sykkel og fotturer, og kan være attraktive som løypestraseer om vinteren. På den andre siden vil veiene og vindkraftanlegget forandre inntrykket av området fra «uberørt natur» til et vindkraftområde. Enkelte turgåere, hytteeiere og friluftsmennesker vil reagere negativt på dette. Vi vil i denne sammenhengen nevne at en av de mest benyttede turløyper sommer og vinter i Nordland - «HuMør-løypa» i Bodø kommune – nå er oppgradert til kjørbar vei. Denne løypa går langs med – og delvis under – hovedkraftlinjen inn til Bodø. En annen viktig turløype er NATO-veien opp til Keiservarden i Bodø. Det kan derved være vanskelig å finne belegg for at veier og kraftlinjer reduserer / ødelegger friluftslivets interesse og bruk av et område.”

FNF Nordland at det blir feil å trekke frem paralleller med nærheten til en stor by som Bodø med 50 000 innbyggere hvor det er mye inngrep og infrastruktur. Etablering av vei kan føre til økt ferdsel i området, men det er ikke riktig måte å tilrettelegge for friluftsliv på. Uansett om Norconsult mener at det vil bli *betraktelig mindre* motorisert ferdsel i driftsperioden, vil verdien av friluftslivsområdet bli vesentlig redusert som følge av motorisert aktivitet og støy, i tillegg til at området blir preget av å være et industriområde med omfattende naturinngrep. Friluftsliv er nært knyttet til naturopplevelser og inngrepsfri natur bidrar til å opprettholde mest mulig opplevelseskvaliteter, og ikke minst en avgjørende faktor for å oppleve *stillhet*. Det er en kjent sak at kraftutbygginger med anleggsveier og kraftlinjer osv. virker negativt på opplevelsesverdiene og for dem som bruker området i dag, mens eventuelle nye brukere ikke kan ha særlig forventninger om å oppleve inngrepsfri natur og stillhet. Toppturer til Øyafjellet og Stortuva er en viktig friluftslivsaktivitet for lokalbefolkningen og et vindkraftverk vil komme i konflikt med dem. En utbygging vil medføre at hele området mister sin INON-status og friluftslivsutøvere vil derfor ha enda færre muligheter til ferdsel i inngrepsfri natur og må finne områder for et fullverdig friluftsliv. I konsesjonsspørsmålet må det derfor legges til grunn at virkningene av alle inngrep vil redusere opplevelseskvaliteten betraktelig og at Norconsult i dette tilfellet har en misforstått tilnærming og vurdering. Norconsult kommer heller ikke inn på dette med effektene ved fareskilt (f.eks. *iskasting*, bomber og ”adgang forbudt” etc.) ved ferdsel i området under anleggsperioden eller driftsperioden.

Selv om det ikke er påvist rødlistede naturtyper innen tiltaksområdet er det likevel mange naturverdier som vil bli berørt, direkte og indirekte. Kollisjonsrisikoen for rovfugl vil naturligvis øke og det blir et økende press på rovfugl i området (bl.a. kongeørn, havørn, vandrefalk og jaktfalk).

FNF Nordland mener at det er unødvendig å tillate utbygging i en tid der det stilles spørsmålsteget ved lønnsomheten ved etablering av vindkraftverk i Norge, og at utbyggingsprosjekter av vindkraftverk må legges på is så lenge det ikke er forutsetninger og vilje til å bygge ut. I dag er det gitt konsesjon til langt mer kraft enn målet for el-sertifikatordningen på 13,2 TWh for Norge. Mange søknader blir trukket og kun en liten andel av konsesjonene er blitt bygget ut på grunn av liten lønnsomhet og lave kraftpriser.

FNF Nordland ser ikke at det er behov for et så omfattende naturinngrep som et vindkraftverk i et fylke med et solid kraftoverskudd (40 %) og begrenset kapasitet i nettet til å sende krafta ut. En problemstilling som også kommer frem gjennom Statnetts nettutviklingsplan er hvordan det store kraftoverskuddet, som forventes å øke de kommende årene, skal transporteres ut av regionen. Den største flaskehalsen for fornybarsatsinga i Nord-Norge er manglende etterspørsel etter fornybar energi, viser sektoranalysen Næringsdepartementet har utarbeidet. Prisene på energi faller og interessen for sparing og energifrigjøring stopper opp. Små og store kraftselskap sliter økonomisk. Vi har derfor god tid til å finne de minst konfliktfylte områdene til fornybarsatsinga i forhold til natur, landskap, reindrift og friluftsliv og folkehelse.

For FNF Nordland

Erling Solvang
Styreleder

Gisle Sæterhaug
Daglig leder

Kopi (per e-post) til:
Vefsn kommune
Nordland fylkeskommune, Plan og miljø
Fylkesmannen i Nordland, Miljøvern avdelingen og reindrift
Sametinget
Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO)

